

Natur & Kulturmilen i Karlshamn

Start vid kajen utanför Hotel Karlshamn. Alldeles i närheten vid kajen står en tredelad skulptur, **Fossil**, i grå Bohusgranit av konstnären Pål Svensson från Göteborg.

Fortsätt Hamngatan fram. Efter hotellet viker du vänster och går in på Drottninggatan. Följ gatan söderut.

Vid Drottninggatan 34 ligger **Alice Tegnér's barn-doms-hem**. Här föddes den 12 mars 1864 Alice Charlotta Sandström som senare skulle bli vår mest kända skapare av barnvisor. Hon växte upp i en musikalisk familj. Sitt efternamn fick hon när hon gifte sig med Jacob Tegnér. Till sina barn skrev hon visor och sånger. Hon gav ut sitt första häfte med barnvisor år 1892.

På Drottninggatan 26 ligger **Utvandrarhotellet "Hoppet"** som blivit känt genom Wilhelm Mobergs roman "Utvandrarna". Det var här som emigranterna inkvarterades innan de gav sig av på den långa resan till Amerika. "Hoppet" fick sitt namn efter den båt som husets ägare under 1700-talets senare del var befälhavare på.

På Drottninggatan 7 i hamnen finns **Karlshamns Sjöfartsmuseum**. Byggnaden, som är från 1800-talets början, var från början ett hamnmagasin. Nu finns här samlingar och föremål som berättar om sjöfartens historia i Karlshamn.

Vik in och gå igenom **Näsgränden**. Här finns nya hus blandade med de gamla ursprungliga husen som fiskarna bebodde en gång.

Ute på Regeringsgatan viker du till höger och passerar Hamngatan.

Fortsätt in i parken vid Näsviken. På kullen med utsikt över havet står **Utvandrarmonumentet**. Skulpturen av Axel Ohlsson restes 1959 som ett minne av emigrationen till Amerika. Man kan lätt föreställa sig Karl Oskar och Kristina, huvudpersonerna i Wilhelm Mobergs roman "Utvandrarna", vilka reste från Karlshamn till det stora landet i väst.

Från statyn fortsätter du **Strandpromenaden** längs havet. Härifrån syns **Kastellet** i hamninloppet. Kastellet började uppföras år 1675 som en befästningsanläggning i hamninloppet. Bastionerna murades av gråsten i form av en sexkant. Den var bestyckad med 242 kanoner och hade en garnison på 400 man.

Fortsätt längs Strandpromenaden till restaurang **Villa Utsikten**, som har öppet under sommartid. Den anrika byggnaden ligger högt över vattnet med vidunderlig utsikt mot Östersjön, Kastellet och hamninloppet.

Strax intill Villa Utsikten ligger **Väggaskolan**, Karlshamns gymnasieskola. Den röda byggnaden är byggd 1917 och ritad av den kände arkitekten Gunnar Asplund. Denna äldre byggnad avviker tydligt mot samma arkitekts tjugo år yngre ljusa tillbyggnad i funkisstil.

På skolgården på Väggaskolan står Bror Forslunds skulptur **Måsen** i brons, uppsatt 1971.

Passa på att göra ett stopp även i **Rosengården**, som ligger strax nedanför Gunnar Asplunds röda byggnad. Rosengården är en vacker liten oas med fontän och fina blomsterarrangemang.

Fortsätt härafter längs med Strandpromenaden ut mot och genom Väggaområdet.

Väggaområdet blev i slutet av 1800-talet ett omtyckt rekreations- och friluftsområde för karlshamnarna. I denna miljö utvecklades ett nytt slags socialt liv med kalla bad, promenader, tennis och ett livligt sällskapsliv. Vägga är fortfarande ett område för fritidsliv med idrottsanläggningar, båthamnar och bad. Vaggabadet och Karlshamns Kallbadhus passeras på vägen.

Längs Strandpromenaden låg tidigare **Saltsjöbaden**, en plats med lång historia som utflyktsmål. På 1850-talet fanns här servering, och senare även kallbadhus och hotell. Idag finns ingen byggnad kvar, men platsen påminner om tiden då Saltsjöbaden var ett populärt besöksmål. Fortsätt på promenadstigen och gå ut på den asfalterade vägen, Saltsjöbadsvägen.

Här ligger **fiskehamnen** med småbåtshamn, restauranger och rökeri. Ett välbesökt område i Karlshamn under sommartid.

Följ Saltsjöbadsvägen framåt, passera Idrottsvägen och gå in på Kolleviksvägen. Här ligger **Kolleviks Camping** med allt som hör till en modern camping.

Gå vidare Kolleviksvägen förbi **Kolleviks badplats**. Längre fram till vänster ligger **Sommarstaden**, ett koloniområde med välsköta trädgårdar och små fina stugor.

Vik in på vägen som är skyltad Lindeborgssjön i den vackra bokskogen. Vid vägens ände ligger **Lindeborgssjön**. Denna lilla sjö är en källsjö med rent och klart vatten. Karlshamns kommun har här inplanterat ädelfisk för sportfiske.

Fortsätt runt sjön på de vackra berghällarna. Gå upp mot vägen, följ denna genom bebyggelsen till landsvägen.

Gå över stora landsvägen och följ skylten mot djurbegravningsplatsen. Just här ligger faktiskt tre landsvägar sida vid sida. Den första är gamla riks-15. Den andra, som är belagd med smågatssten är f.d. riksfyran. Denna väg var en gång stensatt i hela sin sträckning genom Blekinge. Den minsta vägen är den äldsta och var en del av den gamla kustvägen.

Vid den sistnämnda, nu nästan bara en gångstig, ligger **djurbegravningsplatsen** där karlshamnarna kan begrava sina kära husdjur.

Följ stigen, den mynnar ut på Myrtenvägen som ligger i **Skogsborg**, ett av många villaområden i Karlshamn.

Gå Myrtenvägen till vänster, vik vänster in på Bockaliden och fortsätt denna. Vid korsningen mot Terrassvägen ligger ett fridlyst jättekast, ett flyttblock. Gå förbi detta in på Terrassvägen. Vid vägens slut leder en gångstig ner till Bodes-torpsvägen. Följ denna in mot staden.

Till vänster syns byggnadsminnesförklarade **Tennishallen**.

Gå in på Dalgången till höger. Detta villaområde byggt på 20-30-talet, kallas **Egna hem**. Vik av från Dalgången och gå upp för Granliden och ner för Tallbacken så får Du en uppfattning om områdets topografi. Gå ut på Pengabergsvägen, när denna övergår till Långakärsvägen tar du den lilla gångstigen till höger upp till det **gamla vattentornet**.

Här uppifrån **Pengaberget** har man en underbar utsikt över Karlshamn och skärgården. Vattentornet är byggt 1902 och är egentligen inget riktigt vattentorn utan överbyggnaden på en vattencistern som ligger nere i berget. Idag är anläggningen tom, den var i bruk fram till 1967.

Gå ner igen på Långakärsvägen fortsätt till Surbrunnsvägen och gå in en bit här.

Uppe till vänster ligger **Pestkyrkogården**, en liten och anonym kyrkogård dold bland bergen med yppig växtlighet och höga träd. Platsen rymmer tragiska minnen från en svunnen tid. Kyrkogården invigdes de ödesdiga åren 1710-1711 då pesten härjade i Karlshamn. Den kom åter till användning både 1834 och 1857 då epidemier av kolera drog genom Blekinge.

Gå Norra Fogdelyckegatan, vik höger in på Regeringsgatan, till vänster på Vinkelgatan, korsa Drottninggatan och du är framme vid **Karlshamns Kulturkvarter**.

Skottsbergsska gården på Drottninggatan 91 är en fantastisk välbevarad köpmansgård från 1700-talet. Den har bibehållit mycket av det som var typiskt för ett välbärgat köpmanshem vid denna tid och är ett kulturminnesmärke värt ett besök.

Karlshamns Museum, Drottninggatan 87. I denna köpmansgård, kallad Smithska huset, ibland Bergska gården, från 1700-talet finns samlingar som berättar om stadens historia. På gården ligger det s.k. Holländarehuset som är från mitten av 1600-talet. Det låg ursprungligen nära hamnen och användes som lagerlokal för varor från de järnbruk i södra Småland som ägdes av holländare och som använde Karlshamn som utskeppningshamn.

Gå ner till Vinkelgatan. Här finns **Punschmuseet** som visar allt om tillverkningen av Karlshamns "nationaldryck", punschen. Här finns hantverksmuseer och mycket mer. **Konsthallen** ligger i samma byggnad som Punschmuseet.

Från Konsthallen går du ner till Ågatan. På andra sidan ån ligger **Loftgångshuset**. Byggnaden, som restaurerades vid mitten av 1980-talet, har från början använts som magasin. Magasin av den här typen låg tidigare längs åns båda sidor.

Fortsätt längs Ågatan och vik upp på Södra Fogdelyckegatan. Gå denna tills du kommer fram till Kungsgatan där du viker av mot höger. Du passerar då **Klockstapeln**. Denna byggdes 1792 sedan man upptäckt att kyrkans eget torn var för svagt att klara påfrestningen vid klockringning.

Det stora huset i korsningen Kyrkogatan - Kungsgatan är f.d. **Stadshotellet**, numera ombyggt till bostäder.

Här ligger också **Carl Gustafs kyrka**. Kyrkan uppfördes 1702 efter ritningar av den kände arkitekten och stadsplaneraren Erik Dahlberg (som också upprättade stadsplanen och Kastellet's plan). Kyrkan har fått sitt namn efter stadens grundare Carl X Gustaf.

Längre ner mot torget ligger f.d. **Telegrafan**, numera Nordea, byggd 1912 i tidstypisk nationalromantisk stil.

Efter kyrkan viker du av mot höger och går då på Christoffer Schrödersgatan.

Vid torget finns Sparbanken, Asschierska huset, Rådhuset, Böljelek och Turkstenen.

Sparbanken, byggd 1912, är ett typiskt exempel på de offentliga byggnader som intog stadens centrum i början av seklet.

Asschierska huset, korsvirkeshuset, byggdes 1682 som stadens rådhus. Vid den tiden var de flesta hus i Karlshamn av trä men rådhuset uppfördes i ett mer beständigt material. I början av 1800-talet flyttade rådhusets verksamhet över till en annan byggnad där nuvarande rådhuset ligger.

Mitt på torget finns bland all gatstenen en platt sten, **Turkstenen**, som påminner om ett blodigt kärleksdrama för länge sedan. Det berättas att en turkisk trupp kom till Karlshamn för att kräva lånade pengar av Karl XII. Två av de turkiska soldaterna hade blivit förälskade i samma karlsbamnsflicka och råkade i ett våldsamt slagsmål just här. Den ene mannen dödades med kniv. Den skyldige avrättades senare på Kastellet.

Det nuvarande **Rådhuset**, från 1899, har arkitekten Gustaf Adolf Lindberg kombinerat jugendstil med s.k. holländsk renässans. Figurerna ovanför Rådhusets port symboliserar handel och sjöfart.

Fontänen **Böljelek** är gjord av Conrad Carlman. Böljelek föreställer en sjöjungfru som lyfter två skepp ur böljorna. Skulpturen är tänkt att vara en sinnebild av sjöfartens betydelse för Karlshamn och kom på plats 1936.

Fortsätt Christopher Schrödersgatan ner till Ågatan. På andra sidan Mieån vid utfarten till Hinsetunneln finns skulpturen **Sektorns Mekanik** tillverkad i aluminium av Bertil Helow-Svensson.

Fortsätt Ågatan mot hamnen och du är snart framme vid målet (platsen där du startade).

Karlshamns Turistinformation

Tel 0454-812 03

Epost visit@karlshamn.se

www.visitkarlshamn.se

VISIT
KARLSHAMN

Vandringens längd 10 km

1. Näsgränden
2. Saltjöbadsvägen
3. Kolleviksvägen
4. Myrtenvägen
5. Terrassvägen
6. Bodestorpsvägen
7. Dalgången
8. Granliden
9. Tallbacken
10. Pengabergetsvägen
11. Långakärrvägen
12. Vinkelgatan
13. Ågatan

